

4

Afscheid van het lid L.M.C. Marijnissen (SP)

Aan de orde is **het afscheid van het lid L.M.C. Marijnissen (SP)**.

De voorzitter:

Aan de orde is het afscheid van het lid Marijnissen van de SP. Zoals te doen gebruikelijk is er uiteraard een brief van mevrouw Marijnissen zelf. Daarna zal ik ook nog het woord tot haar richten namens de Kamer. Ik wil graag beginnen met de brief die ze zelf heeft geschreven.

"Geachte Voorzitter, beste Roelien,

Graag wil ik benadrukken dat ik het moment van dit afscheid ongemakkelijk vind, omdat we afgelopen week zijn geïnstalleerd en dat — met de kennis van nu — voor mij een beter moment was geweest om, net zoals 80 andere Tweede Kamerleden, afscheid te nemen. Het liep anders, maar daarom zal ik het nu kort houden.

Heel graag wil ik iedereen bedanken zonder wie je hier in de Tweede Kamer je werk niet kunt doen. Dat zijn natuurlijk alle medewerkers van de Tweede Kamer, van bodes tot beveiliging en van restaurant tot repro. Jullie zijn geweldig. Ik ga jullie na al die jaren missen. Maar natuurlijk ook onze medewerkers van de fractie, de leden en stemmers van de SP en iedereen uit de samenleving die me heeft gewezen op misstanden en verbeteringen, die me ontvangen heeft door het hele land, en al die mensen die samen met ons in actie kwamen: met zorgverleners voor goede zorg en huurders tegen onnodige sloop van woningen, met de ouders getroffen in het toeslagenschandaal en de Groningers die vaak nog steeds moeten wachten op dat hun recht wordt gedaan.

Er is weinig meer eervol dan het zijn van volksvertegenwoordiger. Dat mensen jou kiezen om namens hen te besluiten over hoe we de samenleving inrichten, dat blijft heel bijzonder. Zeker omdat veel mensen in het kapitalistische systeem te vaak ervaren dat hun stem er niet toe doet. Maar het is ook een enorme verantwoordelijkheid. Die heb ik elke dag gevoeld en naar eer en geweten ingevuld.

Ik wens u veel wijsheid. En nu ik deze gelegenheid tóch krijg, wil ik graag één oproep doen. In de verkiezingscampagne werden er mooie woorden gesproken over ons initiatief voor het zorgbuurthuis: oud kunnen worden in je eigen buurt. Kleinschalig, zónder gekmakende en dure bureaucratie en met de zeggenschap voor zorgverleners en buurtwoners.

Graag wil ik iedereen uitnodigen om in Oss te komen kijken en zich te laten inspireren. Want hoe mooi zou het zijn als we in heel Nederland zorgbuurthuizen kunnen bouwen?

Dank u wel en het ga u goed,

Lilian Marijnissen."

(Applaus)

De voorzitter:

Een zeer verdiend applaus.

Beste Lilian. Afgelopen weekend gaf je aan terug te treden als fractievoorzitter en Kamerlid voor de SP. Ik denk dat ik namens alle leden hier aanwezig mag stellen dat het voor de Kamer een groot gemis zal zijn. Want de afgelopen zes jaar heb jij als geen ander laten zien wat het betekent om een volksvertegenwoordiger te zijn. Dat heb je met de paplepel ingegoten gekregen. Want je trad vol trots in de voetsporen van je vader. Maar ook je moeder heeft je veel geleerd en geïnspireerd.

Je werd het jongste raadslid van Nederland voor de SP in Oss. En zo zeg je zelf: "Al vroeg wist ik dat ik actief wilde zijn voor de enige partij die echt tussen de mensen staat. De enige partij die niet alleen de straat op gaat in verkiezingstijd, maar ook daarna." En zo hebben we je ook leren kennen: met je voeten in de klei. Je bent gedreven, daadkrachtig en bovenal betrokken. Niet voor niks zien we van links tot rechts de waardering voor je inzet en je werk. En ook de waardering voor de persoon die je bent: hartelijk, warm en zorgzaam.

Je was 17 jaar toen je met voorkeursstemmen in de gemeenteraad in Oss werd gekozen, maar je moest tot je 18de wachten voordat je echt zitting kon nemen. Dat heb je 13 jaar met veel passie gedaan en toen kwam je in 2016 op plek 3 te staan voor de SP voor de landelijke verkiezingen.

De rode draad in je werk als politica is een sociale en eerlijke wereld voor iedereen. Daar strijd je voor. Dat zagen we ook meteen terug na de beëdiging van de nieuwe Tweede Kamer vorige week. Bij de eerste regeling van werkzaamheden na de verkiezingen stond jij alweer klaar om een debat aan te vragen met de minister-president over bestaanszekerheid. Want, zo zei je, de mensen kunnen niet wachten tot er een nieuw kabinet zit.

En dat was ook het geval in 2017 toen jij jouw intrede maakte als kersvers Kamerlid voor de SP en niet veel later als fractievoorzitter. Jouw eerste debat was — hoe kan het ook anders — het debat over de personeelstekorten in de zorg. Want wij weten inmiddels allemaal dat de zorg een speciaal plekje in jouw hart heeft. Tijdens dat debat, waarin je ook je maidenspeech hield, vertelde jij het verhaal van Maria. Maria was vrijwilliger in een verpleeghuis in Amsterdam. En na viereneenhalf jaar kreeg zij een opleiding aangeboden om als zorgverlener niveau 2 te gaan werken. Daar was ze dolblij mee. Maar wat bleek: nadat ze geslaagd was voor de opleiding was er geen plek meer voor haar in het tehuis en kreeg ze geen baan aangeboden. Vervolgens kwam ze werkeloos thuis te zitten. Dat frustreerde je mateloos.

Het voorbeeld van Maria is een van de vele verhalen die jij hebt verteld in deze plenaire zaal. Jij haalt je inspiratie uit de mensen die je ontmoet. Je adresseert hun problemen door hun verhaal mee te nemen naar Den Haag. Dat doe je op een indrukwekkende manier. Je bent een volksvertegenwoordiger pur sang. De bevlogenheid waarmee jij voor jouw achterban opkwam in de debatten hier in de zaal maar zeker ook in de zaaltjes en op straat is bijna ongeëvenaard. En ik heb persoonlijk met veel respect en waardering

gekeken naar de wijze waarop je dat deed, boodschapvast en bijna altijd uit het hoofd.

Het liefst ga je het land in om actie te voeren. Zo heb je zelf ooit in een interview gezegd: "De sociale strijd voer je voortdurend; die kun je niet even uitzetten. Als mensen ons ergens nodig hebben, moet je er staan." En dat heb je ook laten zien.

Je ging de barricades op voor onder andere de zorgbuurthuizen, het afschaffen van het eigen risico, streekziekenhuizen, maar ook om de studierente naar 0% te brengen. Ook was je te vinden op het Kruisplein, samen met jouw maatje Renske Leijten, bij de steunmanifestatie voor de toeslagenouders en hun kinderen. En zo zijn er nog talloze voorbeelden.

Een ander belangrijk moment was de steun van de Eerste Kamer voor het voorstel voor een bindend correctief referendum, een grote prestatie, waardoor mensen meer zeggenschap krijgen. En dat is nog maar het topje van de ijsberg van wat jij de afgelopen jaren allemaal hebt gedaan als Kamerlid.

Tussen alle debatten, protesten, petitie's, en initiatiefwetsvoorstellen door schreef je ook nog eens het boek "De winst van eerlijk delen. Ons pleidooi voor radicale democratisering", waarin je het politieke systeem op de snijtafel legt. Dat doe je aan de hand van persoonlijke anekdotes, actuele feiten en argumenten. Het is een mooie nalatenschap. Zo geef je aan dat fundamentele veranderingen nodig zijn.

Beste Lilian, ik kan nog zo veel meer noemen van alles wat je de afgelopen jaren hebt bereikt en hebt ondernomen. Maar dan zitten we hier morgen nog. Je bent onvermoeibaar, en hebt een enorm doorzettingsvermogen. Je hebt voor veel mensen echt het verschil weten te maken en dat is noemenswaardig en een voorbeeld voor velen hier. Ik weet zeker dat wat er ook op je pad gaat komen jij je altijd voor een sociale en eerlijke wereld zal blijven inzetten. Nu is het tijd om de Kamer te verlaten. Ik wens je het allerbeste toe. En ik weet zeker dat we nog veel van je gaan horen. Het ga je goed.

(Staande ovatie)

De voorzitter:

Ik zie voormalig collega's en vrienden op de tribune staan. Welkom, allemaal. Ik schors even voor een enkel moment, van ongeveer tien minuten, zodat u allemaal afscheid kunt nemen van mevrouw Marijnissen in het ledenrestaurant. Daarna gaan we door met de beëdiging van drie nieuwe leden. Ja, zo kan het gaan hier in dit huis.

De vergadering wordt van 15.12 uur tot 15.24 uur geschorst.